

Martyna Werra
Wydział Filologiczny
Uniwersytet Gdański

SACRUM W OCZACH INTERNETOWYCH FANÓW. WĄTKI CHRZEŚCIJAŃSKIE W *FAN FICTION*

Aleksandra Szymił w artykule *Slash jako forma pisarstwa i czytelnictwa kobiecego* pisze: „*Fan fiction* (w terminologii angielskiej także: *ff, fic*, w polskiej: fanfik, fik) to amatorskie opowiadania pisane przez fanów, odnoszące się do jakiegoś tekstu kultury (najczęściej dzieł mass mediów). Fanfiki pisane są w celach niekomercyjnych i funkcjonują w zasadzie jedynie w kręgu społeczności fanowskiej (fandomie)”¹. O literackich tekstach fanowskich pisał również Henry Jenkins². Upowszechnienie i rozwój tego gatunku łączą się z rozwojem Internetu, ale *fan fiction* sięga korzeniami czasów sprzed jego powstania. Według niektórych koncepcji jego ślady można odnaleźć nawet w biblijnych apokryfach, a także w mitach greckich, które wyraźnie odwołują się do innych tradycji mitycznych. Pierre Grimal zauważa, że na przykład do mitu o Heraklesie włączono podania o zapomnianych już bóstwach, a interpretatorzy dopatrywali się nowych przygód herosa w kolejnych krainach:

Lew zabity przez Alkatoosa, pozostającego w służbie króla Megary – pisze – dziwnie przypomina lwa z Kitajronu, od którego Herakles uwolnił króla Tespiosa. Mechanizm ten jest zupełnie wyraźny w przypadku najpóźniejszych, zachodnich opowieści dodawanych do cyklu heraklejskiego: greccy, a potem rzymscy podróżni rozpoznawali Heraklesa w Italii, Grecji, a nawet u progu Germanii. Procesy asymilacji tubylczych bóstw doprowadziły do włączenia do cyklu obcych mu pierwotnie elementów. I dlatego nawet sam grecki Herakles posiada cechy właściwe semickiemu

---

¹ A. Szymił, *Slash jako forma pisarstwa i czytelnictwa kobiecego* w: „Teksty Drugie”, nr 3/2015, s. 117.

² H. Jenkins, *Jak Heather nauczyła się pisarstwa: alfabetyzm medialny i wojny o Harry’ego Pottera* w: *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*, tłum. M. M. Filiciak, Warszawa 2007, s. 166–199.

(lub przyswojonemu przez Semitów) Gilgameszowi i Melkartowi, a także innym bogom, o których pamięć dziś już zaginęła³.

Biorąc pod uwagę te najstarsze ślady, można chyba zaryzykować stwierdzenie, że *fan fiction* istniało zawsze, bo ludzie z natury zastanawiali się, jakie mogły być dalsze losy bohaterów fascynujących opowieści, jak mogła wyglądać przeszłość ulubionej postaci albo jak potoczyłaby się akcja, gdyby jakiś element fabuły został zmieniony. Przywołanie w tym miejscu opowieści o charakterze sakralnym jest pomocne ze względu na temat: wątki chrześcijańskie w internetowych *fan fiction*.

Fanfików, które nawiązują do chrześcijaństwa, jest stosunkowo niewiele. Przyczyną jest zapewne to, że większość z nich powstaje na bazie tekstów popkultury, a twórcy popularnych książek, filmów, seriali i gier komputerowych bardzo rzadko określają wyznanie bohaterów, obawiając się zawężenia kręgu odbiorców, dążąc do uczynienia swoich dzieł zrozumiałymi i atrakcyjnymi dla jak największej grupy osób – zarówno chrześcijan różnych wyznań, wyznawców innych religii, jak i ateistów. Jednak piszący fani reinterpretują teksty kanoniczne, wplatając w nie nowe elementy będące owocami własnych doświadczeń i przemyśleń. Dlatego wątki chrześcijańskie niekiedy pojawiają się nawet w fanowskich interpretacjach tych tekstów kultury, w których ich nie ma. Czasem fani przedstawiają też jako wierzących bohaterów, o których poglądach religijnych w oryginale nie ma nawet niejasnej wskazówki.

Na początku warto jednak zająć się tymi tekstami fanowskimi, w których obecność wątków chrześcijańskich jasno wynika z utworu kanonicznego. Przede wszystkim są to *fan fiction* oparte na *Biblii*. W zasadzie teksty te można uznać za współczesne apokryfy. Podobnie jak ich starożytni i średniowieczni odpowiednicy, autorzy współczesnych biblijnych *fan fiction* starają się uzupełnić historie zawarte w *Piśmie Świętym*⁴. Przykładem takiego internetowego apokryfu jest tekst pod tytułem *The disciples stories*⁵. Fanfik przedstawia spotkanie Apostołów odbywające się po śmierci Jezusa, a przed Jego zmartwychwstaniem. Pierwszoosobowym narratorem jest prawdopodobnie Szymon Gorliwy, ponieważ inni Apostołowie są wprowadzani w miarę włączania się do rozmowy. Fanowski utwór odwołuje się do znanych z *Ewangelii* wydarzeń (np. do zaparcia się Piotra). W żadnym miejscu im nie zaprzecza, ani ich nie ubarwia, uzupełnia je tylko

³ P. Grimal, *Mitologia grecka*, przekł. K. Marczevska, Warszawa 1998, s. 25.

⁴ Wiele ważnych i ciekawych informacji na temat apokryfów i ich zależności z kanonem podaje Henri Daniel-Rops, zob. H. Daniel-Rops, *Kanon i apokryfy*, w: *Dzieje Chrystusa*, przekł. Z. Starowieyska-Morstinowa, Warszawa 1987, s. 17–23.

⁵ sassyfriend, *The disciples stories*, <https://www.fanfiction.net/s/12477320/1/The-disciples-stories> [dostęp 28.05.2017].

o ukazane w prawdopodobny sposób relacje Apostołów z Chrystusem i ich wzajemną przyjaźń.

Drugą grupę stanowią *fan fiction* oparte nie bezpośrednio na *Biblii*, ale na utworach literackich i filmowych odwołujących się do niej. Przykładem jest *Desert Nights*⁶, tekst oparty na filmie animowanym Brendy Chapman, Steve'a Hicknera i Simona Wellsa *Księżę Egiptu* (1998), adaptacji zawartej w *Księdze Wychścia* historii Mojżesza. Jednak fanfik nie koncentruje się na Mojżeszu, tylko na jego bracie Aaronie, któremu wyobraźnia piszącej fanki każe zakochać się w Layli, służącej z pałacu faraona. Następuje zatem przesunięcie tematyczne, zamiast dorastania Mojżesza na królewskim dworze i wydarzeń poprzedzających wyjście Żydów z Egiptu obserwujemy rozwój uczucia mężczyzny do kobiety.

Tworzenie biblijnych *fan fiction* umożliwia piszącym pogłębienie emocjonalnej więzi z Pismem Świętym przez wejście w rolę uczestników opisywanych wydarzeń. Taki stosunek do *Biblii* może wydać się wręcz świętokradczy, niemniej podobne próby podejmowali przecież profesjonalni pisarze, jak chociażby Jan Dobraczyński, autor powieści *Cień ojca* (1977) ukazującej poczęcie, narodziny i dzieciństwo Jezusa z punktu widzenia świętego Józefa. Jednak tworzenie fanfików opartych na *Biblii* może świadczyć też o pragnieniu zdobycia większej liczby informacji o kwestiach, których kanon nie porusza, takich jak sfera emocjonalna. W takiej sytuacji piszący fani sięgają po rozwiązania, które podsuwa im wyobraźnia, a następnie dzielą się nimi z innymi.

Jednak wątki chrześcijańskie w *fan fiction* nie ograniczają się do *Biblii* i jej adaptacji. To również tak zwane *angelfics*, czyli utwory fanowskie, w których istotną rolę odgrywają aniołowie. Przykładem jest tekst pod tytułem *Kroniki Atlantis*, osadzony w świecie serialu Johna Schuliana i Roba Taperta *Xena: wojownicza księżniczka* (1995–2001). W tej produkcji, którą można uznać za postmodernistyczną w popkulturowej wersji tego terminu, pojawiają się wątki chrześcijańskie, zostały jednak poddane reinterpretacji. Aniołowie z *Xeny* nie odpowiadają do końca swoim biblijnym odpowiednikom: są bezwzględni i traktują ludzi przedmiotowo. Nie są też istotami czysto duchowymi, co można wywnioskować stąd, że po spełnieniu pewnych warunków można ich zabić. Tak samo zostali ukazani w fanowskich *Kronikach Atlantis*⁷, gdzie za wszelką cenę próbują zabić małą wnuczkę Xeny i młodziutkiego syna jej przyjaciółki Gabrieli, których uważają za zagrożenie dla ładu na świecie.

Chrześcijaństwo to nie tylko doktryna, ale również liturgia i styl życia. Z obydwojema elementami wiąże się przestrzeń sakralna, czyli przede wszystkim

---

⁶ Princess of Ninetails, *Desert Nights*, <https://www.fanfiction.net/s/12269908/1/Desert-Nights> [dostęp 28.05.2017].

⁷ Aiglou, *Kroniki Atlantis*, <http://www.chakram.fora.pl/fan-fiction,9/kroniki-atlantis-postfin-akcja-romans,1332.html> [dostęp 28.05.2017].

kościół. Przestrzeń kościelna jest w *fan fiction* miejscem odzyskania spokoju i pojednania ze sobą i z innymi. W takiej roli występuje w tekście zatytułowanym *the sanctifying power of this night*⁸. W tym fanowskim utworze, opartym na filmie Garetha Edwardsa *Łotr 1. Gwiezdne wojny – historie* (2016) właśnie w kościele, podczas mszy rezurekcyjnej, spotykają się Jyn Erso, główna bohaterka filmu i dyrektor Krennic, czarny charakter. Fanfik jest oparty na naiwnym założeniu, że ludzie żyjący dawno, dawno temu w odległej galaktyce znają religię chrześcijańską. Ważne jest jednak to, że przypadkowe spotkanie podczas świątecznej mszy sprawia, że relacja między bohaterami będzie kształtować się inaczej niż w filmie. Nie będą już walczyć:

Umieściła swoją dłoń w jego kiedy kapłan poprosił ich o złączenie rąk i odmówienie tradycyjnej modlitwy. Jej dłoń była delikatna, delikatniejsza niż się spodziewał. Uświadomił sobie niechęć na myśl o wyjściu, kiedy zgromadzenie miało pozdrowić i pobłogosławić siebie nawzajem⁹.

Złączenie dłoni podczas modlitwy w symboliczny sposób pokazuje pojednanie Jyn i Krennica, którzy po zakończeniu mszy rozpoczynają życzliwą rozmowę.

W *the sanctifying power of this night* ksiądz odprawiający mszę rezurekcyjną jest postacią epizodyczną. Są jednak *fan fiction*, które koncentrują się na osobie kapłana, czego przykładem jest tekst pod tytułem *Fires That Burn*, oparty na serii komiksów wydawnictwa Marvel Comics *X-men* (pierwszy zeszyt ukazał się w 1963 roku). Jednym z bohaterów komiksów jest Kurt Wagner (znany też jako Nightcrawler), członek tytułowej grupy superbohaterów i zarazem nietypowy katolicki ksiądz, ponieważ mutacja spowodowała daleko idące zmiany w jego wyglądzie. Nightcrawler wygląda jak diabeł z jasełek: ma ciemnoniebieskie futro na całym ciele, spiczaste uszy, ostre kły i ogon. Z diabelskim wyglądem kontrastuje łagodne i przyjacielskie usposobienie, a także szczerą pobożność. To wszystko nie przeszkadza Nightcrawlerowi wspierać przyjaciół w walce z różnymi zmutowanymi przeciwnikami. Fanfik *Fires That Burn* przedstawia refleksje superbohatera-księdza przed jedną z takich bitew. Nightcrawler nie ma wątpliwości, że walka, w której bierze udział, jest usprawiedliwiona, ponieważ przeciwnicy sięgają zła i posługują się przemocą¹⁰. Jest przekonany, że „Pan jest po ich stronie, a Friends of Humanity i diabeł, za którym podążają, tak pełen nienawiści, uprzedzenia i przemocy, nie mają szans”¹¹. Specyfikę Kurta

⁸ politicalmamaduck, *the sanctifying power of this night*, <https://politicalmamaduck.tumblr.com/post/159321218734/the-sanctifying-power-of-this-night> [dostęp 29.05.2017].

⁹ Tamże, tłumaczenie własne.

¹⁰ Kat Lee, *Fires That Burn*, <https://www.fanfiction.net/s/9415079/1/Fires-That-Burn> [dostęp 29.05.2017].

¹¹ Tamże, tłumaczenie własne.

jako księdza widać wyraźniej w innym fanowskim tekście zatytułowanym *God's Way*. Tym razem widzimy Nightcrawlera sprawującego duchową opiekę nad innymi mutantami związanymi z grupą X-menów. Jego odpowiedzialność jest tym większa, że wiele z powierzonych mu osób stanowią dzieci i młodzi ludzie odepchnięci przez społeczeństwo z powodu odmienności. Dbanie o tych szczególnych wiernych uważa za szczególne posłannictwo, rodzaj misji zleconej przez Boga¹².

Jednak nawet księżom zdarzają się wątpliwości. Autor fanfika pod tytułem *The Gospel's Joy*¹³ przedstawia sposób Nightcrawlera na rozwiązanie takiego problemu. Superbohater-ksiądz idzie w takich sytuacjach do pewnego szczególnie bliskiego mu kościoła, w którym śpiewa się gospel. Ten specyficznie chrześcijański gatunek muzyczny, charakterystyczny zwłaszcza dla kościołów afrykańskich, tutaj symbolizuje radość i człowieczeństwo. Znamienne, że tytułowa radość gospel wybucha w duszy Nightcrawlera, gdy obecna w kościele „normalna” dziewczynka nie boi się go mimo diabelskiego wyglądu:

Niepewnie uśmiecha się do niej, a ona, ku jego zaskoczeniu, odwzajemnia uśmiech. Dotyka swojego krzyża. On dotyka swojego i kiwają sobie głowami w sekretnym porozumieniu. Przybyli, żeby czcić tego samego Boga. Nie mają żadnych powodów, żeby bać się siebie nawzajem. Uśmiech Kurta dociera wszystkimi zakątkami do dna jego serca. Ludzkość nadal jest warta chronienia. Nadal jest nadzieja dla marzenia. Jest w domu Pana i z Jego ludem i nie ma tu powodów do strachu. Śpiewa znowu i tym razem jego dusza prawie pęka od radości gospel¹⁴.

Muzyka gospel jednoczy dwoje obcych ludzi, księdza i dziecko, mutantą i „zwykłego” człowieka. Symbolizuje radosne zatarcie różnic i równość wobec Boga. Twórcy filmowych adaptacji komiksów z serii *X-men* zrezygnowali z wątku kapłaństwa Nightcrawlera, ograniczając się do zaakcentowania jego pobożności. Poglądy innych bohaterów na omawianą kwestię nie są znane, lecz fani stosunkowo często włączają refleksję religijną do swoich utworów. Przykładem może być tekst zatytułowany *Send One Angel Down*¹⁵, odwołujący się do filmu Bryana Singera *X-men* (2000). Tym razem fanfik opowiada o modlitwie, jednak nie jest to modlitwa typowa. Bohaterami są mutanci Toad i Sabretooth, którym

¹² Kat Lee, *God's Way*, <https://www.fanfiction.net/s/9331861/1/God-s-Way> [dostęp 29.05.2017].

¹³ Pirate Turner, *The Gospel's Joy*, <https://www.fanfiction.net/s/8683702/1/The-Gospel-s-Joy> [dostęp 29.05.2017].

¹⁴ Tamże, tłumaczenie własne.

¹⁵ Alexandra P. Useless, *Send One Angel Down*, <https://www.fanfiction.net/s/2220586/1/Send-One-Angel-Down> [dostęp 30.05.2017].

w filmie przypadła rola drugoplanowych czarnych charakterów. Jednak w wizji autorki nie są źli, raczej zagubieni i skrzywdzeni z powodu odmienności. Toad, którego pseudonim tłumaczy się jako Ropucha, zostaje skatowany przez członków pewnego gangu, którym nie spodobała się jego zielona skóra będąca efektem mutacji. Bohater w stanie agonii przypomina sobie słyszane kiedyś opowieści o miłości Chrystusa. W złości rzuca się w przestrzeń, żeby Jezus zabrał sobie swoją miłość do nieba. Jednak kiedy traci już przytomność, niespodziewanie znajduje go przyjaciel Sabretooth, czyli Szabłozębny, mutant o cechach lwa, którego na miejsce przyprowadza niewidzialny anioł. Przerażony Sabretooth zabiera umierającego Toada, modląc się zasłyszonymi kiedyś słowami kościelnej pieśni: „Ześlij anioła, Panie”. Znosi go do dwóch zaprzyjaźnionych sióstr, Green i Ash, które znajdują się na medycynie. Jednak stan pacjenta jest bardzo ciężki. W pewnym momencie Green rozpaczliwie prosi: „Boże, pomóż mi”. Modlitwa sprawia, że na miejscu ponownie zjawia się niewidoczny dla nikogo anioł i sprawia, że rany Toada zaczynają się zasklepiać. Dzięki temu młody mutant przeżywa. Bohaterowie fanfika modlą się w niewyuczony sposób, w okolicznościach typu „Jak trwoga, to do Boga”, ale modlitwa okazuje się skuteczna, mimo iż główny bohater na początku odczuwał złość do Chrystusa.

Momentem przyjęcia do wspólnoty chrześcijańskiej jest chrzest. Ten sakrament również pojawia się w *fan fiction* i, co ważne, zachowuje podniosły charakter. Oparty na komiksach *X-men* tekst zatytułowany *None Could Equal The Splendor*¹⁶ przedstawia chrzest bliźniąt Olliego i Becci, dzieci Rogue i Gambita, bohaterów komiksów. Wydarzenia są przedstawiane z punktu widzenia Honor, starszej siostry bliźniąt. Chociaż dziewczynka ma świadomość, że o wyborze rodziców chrzestnych zdecydowała troska ojca o los dzieci w razie jego śmierci, szczerze wierzy, że w momencie chrztu z jej rodzeństwa został zmyty grzech pierworodny:

Wokół nas patrzyli z uwielbieniem święci. Odwieczne dziewice i męczennicy byli świadkami zmycia grzechu pierworodnego podczas gdy grzech panował na zewnątrz. Miałam nadzieję, że Ollie i Becca mają teraz czyste wnętrza i może będą lepsi niż ludzie wokół nich¹⁷.

Rogue i Gambit nie są specjalnie religijni, ale ochrzczone dzieci mogą liczyć na wsparcie nie tylko rodziców chrzestnych, lecz także Nightcrawlera, pełniącego obowiązki kapłańskie również w tym tekście.

¹⁶ kataract52, *None Could Equal The Splendor*, <https://www.fanfiction.net/s/6666146/1/None-Could-Equal-The-Splendor> [dostęp 30.05.2017].

¹⁷ Tamże, tłumaczenie własne.

Natomiast w opartym na animowanym filmie Chrisa Bucka i Kevina Limy *Tarzan* (1999) fanfiku *The baptism of Tarzan*¹⁸ obserwujemy chrzest dorosłego mężczyzny (głównego bohatera). Ponieważ w dżungli nie ma księdza, chrztu Tarzana dokonuje ojciec jego ukochanej Jane. Można odnieść wrażenie, że wychowany wśród zwierząt młodzieniec do końca niezupełnie zdaje sobie sprawę z wagi sakramentu, jednak dla Jane chrzest ukochanego jest bardzo ważny:

Kiedy jej ojciec wypowiadał te słowa, Jane uświadomiła sobie, że zaczęła odczuwać emocje. W tej chwili jej ukochany mąż zostanie ochrzczony jako przedstawiciel trzody, do której należą ona i jej ojciec¹⁹.

Ceremonię obserwuje małpia rodzina Tarzana i chociaż zwierzęta nie widzą w niej sensu, Kala, przybrana matka, nie pozwala jej zakłócić, czując, że w życiu syna następuje coś doniosłego i nie wolno tego przerywać.

Kolejnym sakramentem obecnym w *fan fiction* jest małżeństwo. Pojawia się na przykład w tekście *The Rescue*²⁰ bazującym na *anime* Masamitsu Hidaki i Kunihiko Yuyamy *Pokémon* (pierwszy odcinek wyemitowano w 1997 roku). Jessie, jedna z bohaterek, decyduje się wziąć ślub z najlepszym przyjacielem, Jamesem, żeby uchronić go przed wymuszonym małżeństwem z inną dziewczyną. Jednak wypowiada słowa przysięgi szczerze, ponieważ w rzeczywistości od dawna kocha Jamesa, chociaż nigdy nie ujawniała tych uczuć. Po ślubie okazuje się, że on też ją kocha i chciał się z nią ożenić. W prostej, pogodnej historii zostaje podkreślona istotna kwestia: mimo specyficznych okoliczności towarzyszących zawarciu małżeństwa bohaterowie są świadomi wagi złożonej przysięgi.

Osobną kategorię stanowią *fan fiction*, które odwołują się do elementów tradycji chrześcijańskiej, ale ich problematyka nie łączy się z religią. Najbardziej charakterystycznym przykładem są fanfiki, które można określić jako wigilijne. Ich fabuła najczęściej jest podobna: bohater spodziewa się, że będzie musiał spędzić wigilię Bożego Narodzenia samotnie, ale niespodziewanie na jego drodze staje inna postać, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej. Przypadkowe spotkanie zmienia życie obojga. Fanfiki wigilijne zwykle opowiadają o uniwersalnej potrzebie ciepła i bliskości, a to, że bohaterowie obchodzą Boże Narodzenie, niekoniecznie musi świadczyć o tym, że są wierzący, ponieważ te święta mocno wpisały się w świecką kulturę i często celebrują je również ateści. Przykładem takiego tekstu jest *Cicha noc*²¹, fanowski utwór osadzony w świecie

¹⁸ TwilightSparkle3562, *The Baptism of Tarzan*, <https://www.fanfiction.net/s/12085625/1/The-Baptism-of-Tarzan> [dostęp 30.05.2017].

¹⁹ Tamże, tłumaczenie własne.

²⁰ Nixynakks, *The Rescue*, <https://www.fanfiction.net/s/11625784/1/The-Rescue> [dostęp 30.05.2017].

²¹ Ida Lowry, *Cicha noc*, <http://forum.mirriel.net/viewtopic.php?t=73> [dostęp 30.05.2017].

serii książek Joanne Kathleen Rowling o Harrym Potterze (pierwsza powieść z serii, *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* ukazała się w 1997 roku). Główny bohater, samotny nowojorski prawnik Michael Blair, w Wigilię ratuje przed śmiercią brytyjską czarodziejkę Lucy Potter. Między bohaterami zawiera się nie porozumienia i ostatecznie spędzają święta razem:

W progu zatrzymała się i energicznie mu pomachała, a on pomyślał, że to były całkiem udane święta. I miał jakieś dziwne przeczucie, że następne będą jeszcze lepsze²².

Optymistyczne zakończenie, sugerujące nawiązanie nowej, trwałej relacji, jest charakterystyczne dla fanfików wigilijnych. Skąd biorą się w *fan fiction* wątki chrześcijańskie? Wprowadzanie ich przez niektórych fanów może wynikać z chęci propagowania religii, swoistej aktywności misjonarskiej. Przykładowo Frodo's sister, autorka poematu *Walk Across the Sea*, prezentującego spotkanie z Jezusem idącym po wodzie wprost podaje w opisie tekstu, że stworzyła go, by „pomóc wzmocnić wiarę ludzi w Pana”²³. Jednak charakterystyczne dla autorów *fan fiction* jest uzupełnianie ulubionych dzieł o wątki znane z doświadczeń i przemyśleń, a nieobecne w utworach kanonicznych. Tworzenie chrześcijańskich *fan fiction* można więc traktować również jako formę protestu wierzących odbiorców kultury popularnej wobec pomijania i spływania elementów religijnych w filmach i serialach. Warto zauważyć, że w omówionych fanfikach religia jest traktowana z powagą: chrzest nie jest tylko okazją do urzędzenia fety, a ślub szansą na występ w białej sukni i welonie, są to najważniejsze momenty w życiu człowieka. Ksiądz jest pasterzem i troszczy się o wiernych. Dzięki modlitwie rzeczywiście nawiązuje się kontakt z Bogiem. Kościół jest przestrzenią, w której w szczególnie sposób odczuwa się Jego obecność i to doświadczenie może zmienić życie. Kolejną przyczyną tworzenia chrześcijańskich tekstów fanowskich może być więc często bagatelizowana tęsknota za rzeczywistym doświadczeniem *sacrum*.

Uczciwość badawcza każe dodać, że omówione przykłady nie wyczerpują całości zagadnienia. Istnieją również fanfiki krytyczne wobec chrześcijaństwa, a nawet sztydzące z niego. Jednak rzadko wykraczają poza schematy myślowe. Jest też kategoria *fan fiction* określana jako *priest!fics*, w których bohater lub bohaterka odbywa stosunek seksualny z księdzem lub osobą udającą księdza, a czasem nawet dzieje się to w kościele. Jednak te teksty zwykle nie mają szczególnych walorów poznawczych i sprowadzają się do wizualizacji fantazji ero-

²² Tamże.

²³ Frodo's sister, *Walking Across the Sea*, <https://www.fanfiction.net/s/12367902/1/Walking-Across-the-Sea> [dostęp 23.10.2017].

tycznych. Wybrane utwory zdają się wynikać z rzeczowych refleksji i prawdziwych doświadczeń autorów, a nie pobudek emocjonalnych. Czasem głębokie, niekiedy naiwne, ujmują autentycznością i przeczą tezą o biernym konsumpcjonizmie mającym charakteryzować odbiorców kultury popularnej.

Bibliografia

Aiglon, *Kroniki Atlantis*, <http://www.chakram.fora.pl/fan-fiction,9/kroniki-atlantis-postfin-akcja-romans,1332.html>.

Alexandra P. Useless, *Send One Angel Down*, <https://www.fanfiction.net/s/2220586/1/Send-One-Angel-Down>.

Daniel-Rops Henri, *Dzieje Chrystusa*, przeł. Z. Starowieyska-Morstinowa, Warszawa 1987.

Frodo's sister, *Walking Across the Sea*, <https://www.fanfiction.net/s/12367902/1/Walking-Across-the-Sea>.

Grimal Pierre, *Mitologia grecka*, przeł. K. Marczevska, Warszawa 1998.

Ida Lowry, *Cicha noc*, <http://forum.mirriel.net/viewtopic.php?t=73>.

kataract52, *None Could Equal The Splendor*, <https://www.fanfiction.net/s/6666146/1/None-Could-Equal-The-Splendor>.

Jenkins Henry, *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*, tłum. M., M. Filiciak, Warszawa 2007.

Kat Lee, *Fires That Burn*, <https://www.fanfiction.net/s/9415079/1/Fires-That-Burn>.

Kat Lee, *God's Way*, <https://www.fanfiction.net/s/9331861/1/God-s-Way>.

Nixynakks, *The Rescue*, <https://www.fanfiction.net/s/11625784/1/The-Rescue>.

Pirate Turner, *The Gospel's Joy*, <https://www.fanfiction.net/s/8683702/1/The-Gospel-s-Joy>.

politicalmamaduck, *the sanctifying power of this night*, <https://politicalmamaduck.tumblr.com/post/159321218734/the-sanctifying-power-of-this-night>.

Princess of Ninetails, *Desert Nights*, <https://www.fanfiction.net/s/12269908/1/Desert-Nights>.

Szymił Aleksandra, *Slash jako forma pisarstwa i czytelnictwa kobiecego*, w: „Teksty Drugie”, nr 3/2015.

TwilightSparkle3562, *The Baptism of Tarzan*, <https://www.fanfiction.net/s/12085625/1/The-Baptism-of-Tarzan>.

sassyfriend, *The disciples stories*, <https://www.fanfiction.net/s/12477320/1/The-disciples-stories>.

Streszczenie

***Sacrum w oczach internetowych fanów.
Wątki chrześcijańskie w fan fiction***

Artykuł przedstawia przykłady fanowskich utworów, w których pojawiają się nawiązania do chrześcijaństwa. Omówione zostały zarówno te teksty, w których wątki chrześcijańskie zostały przejęte z dzieła kanonicznego, jak i takie, w których ich obecność wynika wyłącznie z inwencji twórczej piszącego fana. Artykuł odwołuje się do utworów, z których wynika wyraźnie, że bohaterowie są wierzący, ale też do tych, z których można to tylko wywnioskować pośrednio (np. z faktu świętowania przez nich Bożego Narodzenia).

Summary

***Sacrum in the eyes of the Internet fans
Christian threads in fan fiction***

The article presents examples of fan works in which references to Christianity occur. Among them we can find described texts in which Christian motifs are intercepted from the canon work. There are also texts in which the presence of the motifs arises only from writing fan invention. The article refers to the works which show clearly that the characters believe in God, but it also relates to the works in which we can only see it indirectly (e.g. due to the fact that they celebrate Christmas).